

Kilpirauhasen vajaatoiminnan hoidossa edelleen vakavia puutteita

Suomen Kilpirauhasliitto vaatii, että vuosia velloneelle kärjistyneelle arvostelulle ja vastakkainasettelulle lääkäreiden toimista ja kilpirauhasen vajaatoiminnan hoidoista on vihdoin päästävä eteenpäin ja keskityttävä etsimään ratkaisuja kilpirauhaspotilaiden asianmukaisen ja yksilöllisen hoidon sekä yhdenvertaisen kohtelun toteutumiseksi koko maassa, niin julkisella kuin yksityiselläkin puolella. Hyvään hoitoon kuuluu myös se, ettei potilasturvallisuus vaarannu.

Edellytämme avointa ja tavoitteellista keskustelua lääkäreiden kesken ja yhdessä potilaiden kanssa, jotta maahamme saadaan tehtyä uusinta tutkimustietoa sekä kertyneitä kokemuksia hyödyntävät hoitosuositukset tarvittavine hoitohenkilökunnan lisäkoulutuksineen, jotka aidosti takaavat tarpeellisen, yksilöllisen hoidon potilaille.

Suomessa kilpirauhasen vajaatoimintaan on määrätty lääkitystä noin 330 000 potilaalle, joten kokemuksia hoidostakin on yhtä paljon. Kyse on esiintyvyydeltään merkittävimmästä kansansairaudesta diabeteksen jälkeen. Vajaatoimintaa sairastavat potilaat hoidetaan pääsääntöisesti avoterveydenhuollossa. Jokainen hankalien oireidensa kanssa kamppaileva ansaitsee tulla kohdelluksi yksilönä, asiallisesti ja parhaan mahdollisen hoidon vastaanottajana. Näin ei ikävä kyllä tapahdu läheskään kaikkien potilaiden kohdalla. Suomen Kilpirauhasliitto tuntee 20 vuoden kokemuksella ja 10 000 jäsenen etujärjestönä kilpirauhaspotilaan kohtaamat ongelmat hoidossa. Liiton päivittäisessä työssä kuulemme usein tilanteita, joissa potilas kohtaa hoitohenkilökunnan taholta välinpitämättömyyttä ja vähättelyä. Puutteellinen diagnostiikka, ali- tai ylimitoitettu korvaushoito, puuttuva seuranta tai potilaan oireiden ja voinnin mitätöinti hoitotilanteessa ovat arkipäivää tällä saralla. Riittämättömän hoidon myötä sairauslomalla tai vajaatyökykyisenä oleva potilas maksaa yhteiskunnalle enemmän kuin asianmukainen ja potilaan tilan edellyttävä hoito.

Tavanomaisin hoito kilpirauhasen vajaatoimintaan niin Suomessa kuin muuallakin maailmassa on T4-monoterapia eli tyroksiinilääkitys. Mikäli riittävän pitkällä ja oikein annostelulla korvaushoidolla potilaan vointi ei kohennu sellaiseksi, että hän on työ- ja toimintakykyinen sekä oireeton, on lääkärin oltava valmis tekemään lisätutkimuksia ja tarvittaessa myös määräämään muita markkinoilla olevia laillisia, mutta kylläkin erityisluvan vaativia kilpirauhashormonivalmisteita. Näissä valmisteissa ei ole mitään mystistä, vaarallista tai kyseenalaista. Mutta ymmärrystä valmisteista ja niillä hoitamisella lääkäriltä vaaditaan. Yliannostuksesta voi olla ikäviä seurauksia potilaalle, joten lääkäriltä vaaditaan perehtyneisyyttä.

Kilpirauhasen vajaatoiminnan hoito on noussut jälleen aktiiviseen keskusteluun kuopiolaisen Lääkärikeskus Lupaus Oy:n vastuulääkäri Ville Pöntynen ilmoitettua, että lääkärikeskuksen toiminta lakkaa syyskuussa. Syyksi näin voimakkaaseen ratkaisuun Pöntynen ilmoittaa sen, että Itä-Suomen aluehallintovirasto perui hänen oikeutensa toimia lääkärikeskuksen vastuulääkärinä saatuaan Valviralta varoituksen toiminnastaan. Aikaisemmin Valvira on rajoittanut viiden lääkärin oikeutta hoitaa kilpirauhasvalmisteilla.

Monissa potilaissa nämä viranomaistoimet aiheuttavat ihan aiheesta hämmennystä, pettymystä ja vihaa. Potilaiden kannalta päätökset ovat kuohuttavia, koska useimmat potilaat ovat kokeneet saaneensa näiltä lääkäreiltä hyvää ja potilaan voinnin huomioivaa hoitoa. Kilpirauhasliitolla kuten muillakaan kuin itse asianosaisilla ei voi luonnollisestikaan olla kaikenkattavaa tietoa viranomaisten päätöksiin vaikuttaneista yksityiskohdista. Viranomaisten ja lääkäreiden vaitiolovelvollisuuden vuoksi informaatiota ei päädy yleiseen tietoon, elleivät itse vaaratilanteita kokeneet henkilöt tule asiassaan julkisuuteen, joten tilanteessa ei voi kuin luottaa sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön toimintaa valvovan viranomaisen oikeudenmukaiseen toimintaan.

Valvovien viranomaisten toiminnan tarkoitus on olla potilaan puolella. He tekevät lain määräämää työtä. Mikäli viranomaistoiminnassa ilmenee laiminlyöntejä, lainrikkomusta, virhetulkintaa tai puutteellista selvitystä tilanteista, tulee tähän puuttua.

Suomen Kilpirauhasliitto ry

Satu Tommola
puheenjohtaja

Asta Tirronen
toiminnanjohtaja

Tiedoksi: Lääkäriliitto, Suomen Endokrinologiyhdistys ry ja Valvira